

Sayın Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Kalemli'ye
Acık Mektup

Sayın Bakanım,

INSAN Hakları Evrensel Beyannamesine göre Sosyal Güvenlik herkesin hastalık, analık, işsizlik, malullük, yaşlılık ve ölüm gibi risklere karşı güven içinde olması ve herkesin beslenme, giyinme, barınma gibi her türlü ihtiyaçlarının karşılanması demektir. Bu anlamda Sosyal Güvenlik;

a) Çalışabilene iş

b) Geliri kesilene bir gelir olarak iki yönlü değerlendirilir.

İnsanların kendi iradeleri dışında karşı karşıya kaldıkları çeşitli tehlikelerin sonuçlarından korunabilmeleri; bu tehlikelerin bazılarında insanı insan olma onuruna yaratacak ölçüde koruyan ya da bu ölçüden aşağıya düşürmeyecek biçimde hafifleten Sosyal Güvenlik sistemleriyle gerçekleşir. 1982 Anayasasının 60. maddesi bu görevi Devlete vermiştir. Türk Eczacıları Birliği olarak 21-22 Mayıs 1986 tarihinde toplanan 7. Bağ-Kur Genel Kurulu'nda görüşlerimiz çalışma raporunun müzakeresi sırasında Genel Kurula açıklanmış ve ayrıca 22 sayfalık bir raporumuz da Başkanlık Divanı, Genel Kurul üyelerine ve siz Sayın Bakana tarafımızdan verilmiş idi. Türk Eczacıları Birliği prensip olarak her konuda ciddi çalışma yaparak raporunu hazırlar, analizini yapar, senteze varır. Sadece eleştirmez, önerilerini de getirir.

Bu Türk Eczacıları Birliğinin sorumluluk ve ciddiyetinin bir ifadesi yasalara karşı saygısının sonucudur.

Sayın Bakan,

1.700.000 aktif Bağ-Kur üyesi vardır. Pasif Bağ-Kur'lu ise (Emekli-malul dul-yetim) 295.000 dir. Oran % 14.65'dir.

Bağ-Kur'tuya malullük, yaşlılık, ölüm risklerine karşı ödeme yapıldığına göre, diğer Sosyal Güvenlik kuruluşlarıyla karşılaştırma yaparken kesintileri bu üç açıdan ele almak zorundayız.

Bağ-Kur'lu'nun ödediği primin maaşa oranı her derece için % 28.57'dir. Bu şu demektir. Bağ-Kur'lu son duruma göre hak edeceği aylığın % 28.57'sini önceden aylık prim olarak yatırmaktadır.

Bu hesaba giriş keseneği ile basamak yükseltme farkları katılmamıştır.

Şu tablo çarpıcıdır ve Bağ-Kur'lu açısından hüznü vericidir.

Bağ-Kur'lunun prim oranı	% 20
Primin çıplak emekli aylığına oranı	% 28.57
Primin toplam emekli aylığına oranı	% 18.7 - 24.1
İşçinin sırasıyla	: % 9-% 12.85-% 7.5-9.4
Memurun yine aynı sırayla	: % 10-% 14.28-% 6.7-10.3'dür.

Sonuç olarak Bağ-Kur'lu emeklilik öncesinde öteki çalışanlara göre % 100'ü aşan oranda yüksek prim ödemektedir. Buna karşılık ne olmaktadır?

Devlet memurluğundan ilk kademe emekli olan:

Çıplak maaş + Yakacak zammı (18.500)
= 35.160 TL

S.S.K. m alt düzey emeklilik maaşı:

Çıplak maaş + Yakacak zammı (16.500)
= 38.736 TL

Bağ-Kur'un en alt düzey (1. Basamak) emeklilik maaşı:
Aylık + Sosyal yardım (4.937)
= 14.345 TL

Bağ-Kur en üst düzey (12. basamak) emeklilik maaşı ise:
Aylık + Sosyal yardım (4.937)
= 31.593 TL

En üst düzeyden emekli Bağ-Kur'lu diğerlerinin en alt düzeyinden daha az emekli maaşı olmaktadır.

Sayın Bakan

Bağ-Kur'un 1-6 kademesinden 136.275 kişi emeklidir. Bunlar 14.345 TL ile 22.185 TL arasında emekli maaşı almaktadır. Bu değil sosyal güvence, sosyal sadaka bile sayılamaz. Bu Sosyal Güvenlik dengesi ni bozmaktadır. Bağ-Kur emeklilerinin % 52.6'sı bu gruptadır.

Fazla öde, az al bu olacak şey midir? Eşitlik ilkesine, sosyal ve hukuk anlayışına sığar mı?

Faaliyet raporundaki aktüeryal denge ifadesini yanlış kullanım olarak eleştiriyoruz. Aktüeryal denge sosyal yanı olmayan kâr şirketleri için çok geçerlidir.

Sosyal Güvenlik kuruluşlarına devlet gelirlerinden bir bölümünü aktararak ulusal gelir dağılımındaki dengeyi düzeltmek ve adaleti sağlamak gerektiğinden burada Aktüeryal denge taksiminin yeri yoktur. Konuya bu açıdan baktığımızda Bağ-Kur kaynaklarının nasıl kusurlu ve beceriksizce kullanıldığını görürüz.

Bağ-Kur'un 1972-1985 arası 14 yıl sonunda;
Gelir toplamı : 258.232.108.690 TL
Gider toplamı : 138.960.247.890 TL
Toplam karşılıklar : 119.271.860.841 TL'dir.

Bağ-Kur 100 milyon civarındaki nakit varlığını banka mevduatına ayırmıştır. Son beş yıllık faiz gelir oranı ise % 31.17'dir. Devlet tahvili bile % 52 olduğuna göre bu çok düşük faiz gelirdir. Bağ-Kur 20 milyon az faiz almıştır. Bir tarafta Bağ-Kur emekli 14 ile 22 bin lira arasında geçinmeye zorlanırken diğer yanda Bağ-Kur'lunun kendi kaynağına 20 milyar daha az gelir katılmaktadır. Bunun araştırılması ve oluşturulması gerekir. Sorumluların sorumsuzlukları bu kadar büyük olabilir mi?

Bilançoda 100 milyon liranın hangi bankalarda olduğunu belirlemek mümkün olamadı. Önemli bir konu daha var. 1983 bilançosunda Bağ-Kur'un, Bağ-Kur'lulardan global olarak on üç milyon TL alacağı olduğu görüldüğü halde 1984 ve 1985 bilançolarında 13 milyarın akıbeti meçhul. Bu nasıl bilançodur. 13 milyar ne olmuştur?

Bu durumda dahi Bağ-Kur, Bağ-Kur emeklilerine SSK emeklileri düzeyine yakın maaş verebilir. Asıl olan bütün emeklilere Emekli Sandığı seviyesinde maaş vermektir.

Bunun şerefi başında bulunduğunuz Bakanlık ile Türk Eczacıları Birliği'nin olaya eğilmesiyle gerçekleşecektir.

İnsanı insan olma onuruna yaraşacak ölçüde koruyan Sosyal Güvenlik şemsiyesi toplumdaki stressi azaltacak neşeli ve güler yüzlü insanlar yarınlarına güvenli bakacaklar, Sayın Bakan.

Saygılarımla
Ecz. Adnan ÜLKÜ
TEB Merkez Heyeti Üyesi
ve
Bağ-Kur 7. Genel Kurul Üyesi